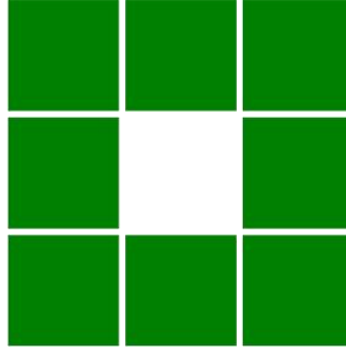

Rumuz : 26576

BİTİRME PROJESİ YARIŞMASI 2023

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

**İSTANBUL HALIÇ ÇEVRESİ KIYI ALANINI TEMATİK EKSENLER
ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRME;
AFETLERE KARŞI KENTSEL CANLILIK
AÇIKLAMA RAPORU
RUMUZ: 26576**

ÖZET

İstanbul metropolü için oldukça önemli bir rekreasyon potansiyeline sahip olan Haliç, tarihte geçirdiği afetler, yanlış kullanımlar sonucunda düşen kentsel canlılığı, tarihi, kültürel, mimari değerlerin yıpratılması ve süreç içerisinde geliştirilen plan kararları ve düzenler Haliç Kıyı Alanını oldukça etkilemiştir.

Bitirme projesi “Afete Dayanıklılık Kapsamında Kentsel Canlılık” tematik eksenini çalışma konusu özelinde, Haliç Kıyı Alanı’nın afet ve canlılık konularında analiz edilmesi ve afetlere karşı dayanıklılığının ve kentsel canlılığının artırılması üzerine geliştirilmiştir. Haliç Kıyı Alanı tematik eksen doğrultusunda yapılan analizler sonucunda geçmişten günümüze yaşadığı afetler ve bu afetler sonucu geçirdiği değişimlerle kentsel canlılığının nasıl değiştiği ve günümüz mevcut durumu hakkında bilgiler edinilmiştir.

Tematik eksen kapsamında Haliç Kıyı Alanı özelinde yapılan analizlerde literatürden gelen çeşitli kavramlar incelenmiştir. Daha sonra sentez çalışmaları yapılarak mevcut durum ortaya konmuştur. Mevcut durum değerlendirmelerinden sonra afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık tematik eksenini özelinde Haliç Kıyı Alanı için planlama yaklaşımları geliştirilmiştir. Geliştirilen planlama yaklaşımının uygulanabilirliğini ispat etmek, analiz ve sentezlerden gelen veriler doğrultusunda sorunları ve potansiyellerin en iyi yansıtılacağı alan olan Fener-Balat Bölgesinde fikir projesi geliştirilmiştir.

Fikir projesi kapsamında “Kontrast” proje fikri belirlenerek, proje fikrine ait mekânsal özellikleri ve tematik eksenini vurgulayan analiz çalışmaları yapılmıştır. 1/2000 tasarım önerisinde ise alanın afete dayanıklılığını ve kentsel canlılığını arttırmak temel amaç olmuştur. Fener- Balat Kentsel Tasarım Projesinde var olan potansiyelinin artırılması, geçmişte canlı mekanlar olup günümüzde âtıl kalmış alanların yeniden canlandırılması ve işlevlendirilmesiyle çok işlevli odak mekanlar haline getirilmesi, olası bir afet durumunda toplanma alanı olarak kullanılacak, gündelik yaşamda da çok işlevli, 7/24 canlı kamusal odaklar oluşturulması amaçlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

1-GİRİŞ	5
1.1 AMAÇ	5
1.2 KAPSAM	5
1.3 HEDEFLER	5
1.4 ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ	6
2-LİTERATÜR ARAŞTIRMASI	6
2.1 KENTSEL KALİTE KAVRAMI	6
2.1.1 KENTSEL KALİTE PARAMETRELERİ	6
2.2 KENTSEL FORM KAVRAMI	6
2.3 CANLILIK KAVRAMI	6
2.3.1 KENTSEL CANLILIK KAVRAMI	6
2.4 DİRENÇLİLİK KAVRAMI	7
2.5 KIRILGANLIK KAVRAMI	7
2.6 AFET KAVRAMI	7
2.7 KENTSEL DİRENÇLİLİK KAVRAMI	7
2.8 KRİTERLER	7
2.9 KENTSEL FORM CANLILIK İLİŞKİSİ	7
2.10 KENTSEL CANLILIK DİRENÇLİLİK İLİŞKİSİ	8
2.11 KENTSEL FORM CANLILIK DİRENÇLİLİK İLİŞKİSİ	8
2.12 KENTSEL DOKU KALİTESİ VE CANLILIK İLİŞKİSİ	8
2.12.1 KIRIK CAMLAR KURAMI	8
2.12.2 SAVUNULABİLİR MEKAN TEORİSİ	8
3- HALİÇ KIYI ALANI TEMATİK EKSEN ANALİZLERİ	9
3.1 HALİÇ KIYI ALANININ ÖNEMİ	9
3.2 ULAŞILABİLİRLİK AFETSELLİK ANALİZİ	9
3.3 CANLILIK VE AFET TOPLANMA ALANLARI İLİŞKİSİ	9
3.4 AFETLERİN MEKANSAL ETKİSİ ANALİZİ	10
3.5 SUÇ ANALİZİ	10
3.6 KAZA CANLILIK İLİŞKİSİ ANALİZİ	10
3.7 GECE GÜNDÜZ CANLILIK İLİŞKİSİ ANALİZİ	11
3.8 KENTSEL DOKU SALGIN İLİŞKİSİ ANALİZİ	11
3.9 KENTSEL DOKU SALGIN İLİŞKİSİ ANALİZİ	11
3.10 SONUÇ ANALİZLERİ	11

Rumuz : 26576

4 -HALİÇ KIYI ALANI SENTEZ GZFT VE YYKA ÇALIŞMALARI	12
4.1 DEPREM YANGIN TSUNAMİ- CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ	12
4.2 İNSAN KAYNAKLI AFETLER CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ	13
4.3 PANDEMİ VE CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ	13
5- HALİÇ KIYI ALANI PLANLAMA YAKLAŞIMI	14
5.1 VİZYON VE AMAÇ	14
5.2 HEDEF STRATEJİ VE EYLEMLER	14
5.3 PLANLAMA YAKLAŞIMI MEKANSAL KARARLARI.....	16
6- FİKİR PROJESİ	16
6.1- FİKİR PROJESİ KONSEPTİ	16
6.1.1 KONTRAST	16
6.2- ÇALIŞMA ALANI SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ	17
6.3- FİKİR PROJESİ ANALİZLERİ	17
6.3.1- TARİHTE CANLILIĞI ETKİLEYEN OLAYLAR	17
6.3.2- İTİM ANALİZİ	17
6.3.3- ÇEKİM ANALİZİ	18
6.3.4- ÇEKİM PUANLAMASI VE YAYA YAYA YOĞUNLUĞU KARŞILAŞTIRMASI	18
6.3.5- TAHMİNİ SALGIN YAYILIM HARİTASI	18
6.3.6- DEPREM TSUNAMİ ETKİ ANALİZİ	19
6.3.7 PROMETHEE ÇKKV YÖNTEMİYLE AFET TOPLANMA ALANI YER SEÇİMİ.....	19
6.4- ÖNERİLER	20
6.4.1 SANAL GERÇEK KONTRASTI MOBİL APLİKASYON ÖNERİSİ	20
6.5- TASARIM KARARLARI	20
7- KAYNAKÇA	23

1- GİRİŞ

Bitirme projesi kapsamında belirlenen ‘Afete Dayanıklılık Kapsamında Kentsel Canlılık’ tematik eksenini doğrultusunda Haliç Kıyı Alanı’nın mevcut durumu hakkında bilgi sahibi olmak için çeşitli araştırmalar ve analizler yapılmıştır. İlk olarak afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık teması özelinde literatür araştırmaları yapılarak kentsel canlılık, form ve dirençlilik konuları incelenmiştir. İncelenen bu konuların tematik eksen doğrultusunda hangi kavram ve parametreler altında birleştiği üzerine araştırmalar yapılarak analiz ve sentez çalışmalarına öncü olması adına bilgiler edinilmiştir.

Literatür araştırmaları kapsamında edinilen bilgiler ve kavramlara göre afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık tematik ekseninin birleştiği kavramlar Haliç Kıyı Alanı özelinde çeşitli analizler yapılarak incelenmiştir. Haliç kıyı alanı analizleri; deprem, yangın, tsunami- canlılık ilişkisi, insan kaynaklı afetler- canlılık ilişkisi ve pandemi- canlılık ilişkisi olarak 3 başlık altında incelenmiştir. Daha sonra yine 3 başlık altında sentez çalışmaları yapılarak mevcut durum ortaya koyulmuştur.

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık teması özelinde Haliç Kıyı Alanı için planlama yaklaşımı geliştirilerek vizyon, hedef, strateji ve eylem programları belirlenmiştir.

Önerilen planlama yaklaşımı sonrası alt ölçekte belirlenen Fener- Balat yerleşimi için fikir projesi konsepti geliştirilerek fikir projesi özelinde analizler yapılmıştır. En son olarak belirlenen konsepti yansıtan Fener- Balat kentsel tasarım projesi yapılmıştır.

1.1 AMAÇ

Halicin tarihsel sürecinde canlılığı ve insan ilişkilerini etkileyen olaylar yaşanmıştır. Bu olaylar geçmişten günümüze farklı türler ve sebeplerle devam etmektedirler. Haliç Kıyı Alanı’nın geçmişten günümüze geçirdiği afetler sonucunda nasıl değiştiği ve etkilendiği, olası bir afet durumunda kentsel canlılığını nasıl kaybetmeyeceği gibi sorular oldukça önemlidir.

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık temasında sorunlara çözüm üretmekle afetlere hazırlıklı, olası bir afet durumunda kentsel canlılığın kaybedilmediği, toparlanma hızı yüksek ve insan odaklı bir kent parçasının tasarlanması temel amaçlardır.

1.2 KAPSAM

Çalışma kapsamında; Haliç Kıyı Alanı için belirlenen tematik eksen doğrultusunda literatür araştırmaları, tematik eksen kapsamında Haliç geneli için analiz çalışmaları yapılmış, tematik eksen analizleri bilgileri sentezlenerek sentez çalışmaları yapılmıştır. Analiz ve sentez çalışmalarından sonra edinilen bilgiler ve çıkarımlar sonucu Haliç için planlama yaklaşımı çalışması yapılmıştır. Vizyon, hedef ve eylem programları belirlenmiştir. Belirlenen eylem programından sonra Haliç Kıyı Alanı alan sınırları içerisinde alt ölçekte bir çalışma alanı seçilerek fikir projesi tasarımı yapılmıştır.

1.3 HEDEFLER

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık teması özelinde Haliç Kıyı Alanı’nın mevcut durum analiz ve sentez çalışmaları sonucunda yapılan çıkarımlar özelinde planlama yaklaşımı geliştirilmesi hedeflenmiştir. Haliç Kıyı Alanının olası bir afet durumunda ve günümüzde kentsel canlılığının artırılmasını sağlayacak üst ölçekte geliştirilen plan kararlarının uygulanabilirliğini de göz önünde tutacak olan bir kentsel tasarım çalışması yapılması hedeflenmiştir.

1.4 ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Bu yapılan çalışmada; afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık tematik eksenini doğrultusunda literatür taraması yapılmıştır. Tematik eksek ve çalışma alanı ilişkisi kurularak analiz ve sentez çalışmaları yapılmıştır ve elde edilen bilgiler planlama yaklaşımı çalışmasına öncülük edecektir. Literatür araştırmalarındaki kavramsal incelemeler; tez, makale, rapor ve belediyeden alınan belgeler gibi kaynaklar kullanılarak elde edilmiştir.

2- LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık literatür araştırmalarında kentsel canlılık, form ve dirençlilik konuları incelenmiş, bu konuların hangi kavram ve parametreler altında birleştiği üzerine araştırmalar yapılarak analiz ve sentez çalışmalarına öncü olması adına bilgiler edinilmiştir.

2.1 KENTSEL KALİTE KAVRAMI

Kentsel kalite kavramı çok boyutlu bir kavram olarak kentsel mekanlarda yaşamsal ihtiyaçların ve kentsel konforun sağlanmasıyla orantılıdır. Mekanlarda kentsel kalitenin sağlanması doğru mekân tasarımlarıyla mümkün olmaktadır. İnsan yaşamının geçtiği ve bu yaşamın şekillendirdiği mekânlarda kentsel kalitenin artması, sağlanması ya da devam ettirilmesi, kentsel kalite bileşenleri olarak kentin kültürel, sosyo-ekonomik durumu, fiziksel vb. tüm yaşam katmanlarını etkilemektedir.

2.1.1 Kentsel Kalite Parametreleri

Kentsel mekânda kalitenin ölçülmesinde kentsel alandaki yaşam kalitesi boyutu kullanılan objektif göstergeler vardır. Bu göstergeler estetik, işlevsel, yapım, bakım ve hizmet kalitesi olarak 4'e ayrılır. Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık temasında incelenen canlılık ve dayanıklılık kavramları kentsel kalite parametreleri içerisinde bulunmaktadır.

2.2 KENTSEL FORM KAVRAMI

Kentsel form en genel anlamıyla fiziksel olarak tanımlanır. Şehrin fiziksel özellikleri kentsel alan içerisindeki yerleşimlerin boyutunu şeklini, ölçeğini ve konfigürasyonunu içerir. Bunun yanı sıra kentsel form, kentin fiziksel olmayan özelliklerini de içermektedir. Coğrafyacı Schlüter (1899) kent formunu, insanın yarattığı bir iz olarak tanımlamıştır. Anderson ve ark. (1996) kentsel formu mekânsal bir yapı olarak tanımlar. Lang'a göre (1987) ise kentsel form coğrafi ve kültürel çevrenin bir birleşimidir.

2.3 CANLILIK KAVRAMI

Canlılık, suçu azaltarak emniyetin sağlanmasında oldukça etkili olup, bunu halkın konutu dışında dışarıda daha fazla zaman geçirerek sosyalleşmesini sağlayarak başarmaktadır. Sonuç olarak, canlılık kavramı aslında kentsel sağlık olgusunun en önemli faktörlerinden birisidir. (Jalaladdini & Oktay, 2012).

2.3.1 Kentsel Canlılık Kavramı

Robert Cohen Canlılığı (livability) yaşama uygun ve iyi yaşam kalitesini oluşturan öğeler olarak ifade etmiştir (Golgar, 2008). Montgomery (1955) açısından ise, canlılık, halkın çeşitli zamanlarda caddelerde mekânsal

Rumuz : 26576

hareketliliğinin etkisinin yaşamsal gücü ve bundan kaynaklanan insan çeşitliliğidir. Başka bir deyişle, canlılık kavramı faaliyet, çeşitlilik ve teamül olarak üç kelime ile özetlenebilir.

2.4 DİRENÇLİLİK KAVRAMI

Dirençlilik, herhangi bir olumsuz durum sonrasında o duruma olumlu adaptasyon gösterme ya da olumsuz durum öncesine yeniden dönme yeteneğidir (Herrman vd., 2011) Bir sistemin herhangi bir sebeple bozulması sonrasında denge durumuna geri dönme yetenek ve kararlığı dirençlilik olarak da ifade edilmektedir.

2.5 KIRILGANLIK KAVRAMI

Kırılğanlık; bireyin, topluluğun veya sistemlerin tehlikelerin etkilerine duyarlılığını, hassasiyetini arttıran fiziksel, sosyal, ekonomik ve çevresel faktörlerdir. Özellikle kentsel alanların kırılğanlıklarının anlaşılmasında dirençlilik kavramı oldukça önemlidir.

2.6 AFET KAVRAMI

Afet; toplumda tamamı veya belirli kesimlerin fiziksel, ekonomik, sosyal kayıplar oluşturan, normal yaşamı ve insan aktivitelerini yavaşlatan veya durduran, insan kaynaklı, doğal ve teknolojik olaylar olarak tanımlanmaktadır. (AFAD, 2014).

2.7 KENTSEL DİRENÇLİLİK KAVRAMI

Kentsel dirençlilik kentsel bir sistemin ve bu sistemi meydana getiren bütün ağların zamansal ve mekânsal ölçeklerde stres, şok, tehdit ya da rahatsızlıklara karşı hazırlıklı olması ve bunları bertaraf etmesi, böylece kentsel alanların iyileştirilmesidir.

2.8 KRİTERLER

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık tema analizi kriterler bölümünde kentsel form, canlılık ve dirençlilik kriterleri ayrı ayrı incelenerek, tanımlamaları çıkarılmış bu kriterlerden hangilerinin canlılık, form ve dirençlilik konularının ilkeleri kapsamında birleştiği hususunda çıkarımlar yapılmıştır.

Kentsel Form Kriterleri: Kentsel formun temel kriterleri yoğunluk, ulaşılabilirlik, düzen, arazi kullanımı ve çeşitlilik. **Kentsel Canlılık Kriterleri:** esneklik-geçirgenlik, çeşitlilik/cazibe, şeffaflık, konfor, güzellik ve estetik, rahatlık ve okunabilirlik. **Kentsel Dirençlilik Kriterleri** dayanıklılık, modülerlik, kapsayıcılık, esneklik, güvenlik, çeşitlilik ve çok işlevlilik, uyarlanabilirlik, bağlanabilirlik, hızlilik, etkinlik ve beceriklilik.

2.9 KENTSELFORM CANLILIK İLİŞKİSİ

Kentsel form, insanların yaşadıkları yerlerde nasıl hareket ettiği, nasıl etkileşimde bulunduğunu ve nasıl bir arada yaşadığına etki eder. Bu da kentsel yaşamın canlılığını belirler. Kentsel form ile ilgili kentsel canlılık faktörleri

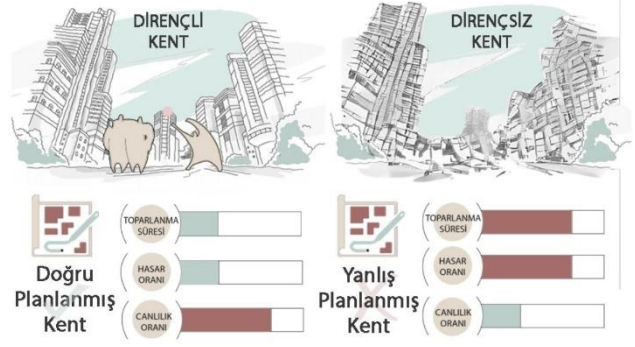
Rumuz : 26576

yapılı çevrenin çeşitliliği, yapılı çevrenin kalitesi, erişilebilirlik ve yoğunluğa bağlı olarak şekillenmektedir. Yani kentsel form kriterlerinde belirlenen ilkeler ve bu ilkelerin insanlar üzerinde oluşturduğu algılar kentsel canlılığın temellerini oluşturur.

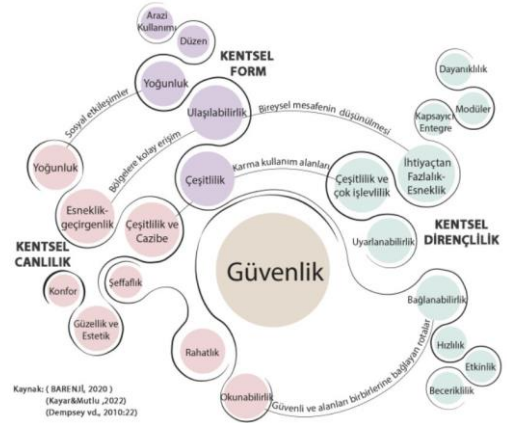
2.10 KENTSEL CANLILIK DİRENÇLİLİK İLİŞKİSİ

Afetlere karşı dirençlilik ile kentsel canlılık arasındaki ilişki, bir kentin sürdürülebilirliği ve insanların yaşam kalitesi açısından önemlidir. Ancak, bu kentlerde afetler meydana geldiğinde, canlılık hızlı bir şekilde kaybolabilir ve ekonomik aktiviteler ciddi şekilde zarar görebilir. Sonuç olarak, afetlere karşı dirençlilik ile kentsel canlılık arasındaki ilişki, bir kentin sürdürülebilirliği ve insanların yaşam kalitesi açısından önemlidir. Afetlere karşı dirençli bir kent, kentsel canlılığı koruyabilir ve afet sonrası toparlanma sürecini hızlandırabilir (Tercan, 2022).

2.11 KENTSEL FORM CANLILIK DİRENÇLİLİK İLİŞKİSİ

Kentsel form, canlılık ve dirençlilik kriterlerinin her birinin ayrı ayrı incelenmesinin ardından bu üç başlığın literatürde hangi ortak kriterler altında birleştiği tespit edilmiştir. Kentsel mekanlarda olması gereken ortak en önemli kriter **güvenlik** kriteri olmuştur. Diğer önemli ortak kriterler ise kentsel mekânın **çeşitli/ çok işlevli olması, ulaşılabilir, esnek, okunabilir** olması ve **kentsel yoğunluktur**

2.12 KENTSEL DOKU KALİTESİ VE CANLILIK İLİŞKİSİ

Düzenli ve özgür bir kent yaşantısı, ancak modern çağın gereklerine uygun kurallar ile sürdürülebilmektedir. Bu nedenle güvenlik kavramı, insanlık tarihi boyunca daima uygarlığın bir ölçütü olmuştur (Aksoy, 2007). Kentlerdeki suç kaynaklı güvenlik sorunları, çözülmesi gereken öncelikli ve önemli sorunlardır.

2.12.1 Kırık Camlar Kuramı

Kırık Camlar Kuramı, çevredeki binalar, donatı elemanları, peyzaj elemanları, araçlar gibi öğelerin fiziksel olarak iyi, düzenli, sağlam ve bakımlı olması üzerine gelişmiştir.

2.12.2 Savunulabilir Mekan Teorisi

Oscar Newman'ın (1972) "savunulabilir mekân" teorisine göre güvenlik ihtiyacı, bireyin içinde yaşadığı aileler, bölge sakinleri, arkadaşlar, komşular, vs.'den oluşan sosyal çevre tarafından sağlanabilir. "Savunulabilir Mekân" kuramında iyi aydınlatma, kuytu mekânların azaltılması, düşük katlı yapılaşmayla kamusal alanların görünebilirliğin artırılması ve konut tiplerinin konut sakinlerinin sokak kontrolüne etkisi gibi fiziksel tasarım önlemlerinin alınması oldukça büyük önem taşır.

3- HALIÇ KIYI ALANI TEMATİK EKSEN ANALİZLERİ

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık tema analizinden sonra Haliç kıyıları özelinde çalışma alanı analizleri yapılmıştır. Haliç kıyı alanı analizleri tema bağlamında incelenen dayanıklılık ve canlılık konularının birleştiği kavramlar ve kriterler üzerinden ele alınmıştır. Ele alınan kriterlerin birbiriyle karşılaştırılmasıyla alan özelinde bilgiler edinilmiştir. Haliç kıyı alanı analizleri; deprem, yangın, tsunami- canlılık ilişkisi, insan kaynaklı afetler- canlılık ilişkisi ve pandemi- canlılık ilişkisi olarak 3 başlık altında incelenmiştir.

3.1 HALIÇ KIYI ALANININ ÖNEMİ

Haliç kıyı alanı kent ölçeğinde canlı kamusal odakları içerisinde barındırması, kara, deniz, toplu taşıma gibi güçlü ulaşım bağlantıları içermesiyle yakın çevresiyle etkileşim içerisindedir. Aynı zamanda İstanbul Çevre Düzeni Plan kararlarına göre MİA Bütünleşme Bölgesi içerisinde ve Kültür Üçgeni içinde olmasıyla merkezi çekim bölgesi olma potansiyelini barındırmaktadır.

Haliç kıyı alanında kent ölçeğinde canlı kamusal odaklar bulunmaktadır. Bu odaklar; kültür sanat, rekreasyon ve tarihi odaklardır. Aynı zamanda geçmişten günümüze kozmopolit, çok katmanlı ve günümüzde de sokak kültürünü hissettiğimiz Fener-Balat Bölgesi tarihi, kültürel ve ticari merkez odağıdır.

3.2 ULAŞILABİLİRLİK AFETSELLİK ANALİZİ

Olası bir afet durumunda kentsel ulaşım sisteminin sağlam, sürekli ve kapsayıcı olması oldukça önemlidir. Depremler ve yangınlar sonucunda insanların evlerinden başka yerlere gitmelerinde Afet Acil Durum Rotası Üzerinde (1.Derece) bulunan yollar oldukça önem kazanacaktır. Ulaşılabilirlik ve afetsellik analizi kapsamında yaşanacak bir deprem sonrasında kapanacak yollar hesaplanmış, yüksek eğimli yollar belirlenmiş, bu yolların etkisinin olduğu ve olmadığı 2 durumda afet toplanma alanlarının network analizi yapılarak erişilebilirliğe etkisi gözlemlenmiş, ulaşılabilirlik bakımından verimsiz afet toplanma alanları, güvenli bölgeye erişim sıkıntısı yaşayan kentsel canlı odaklar, hasar görece köprü, afet acil durum rotasındaki kesintiler ve toplu taşıma duraklarında yaşanacak hasarlar tespit edilmiştir. Çalışma alanı içerisinde bulunan afet toplanma alanlarından 15 tanesinin olası bir afet durumunda erişimin zor olacağı analiz edilmiştir.

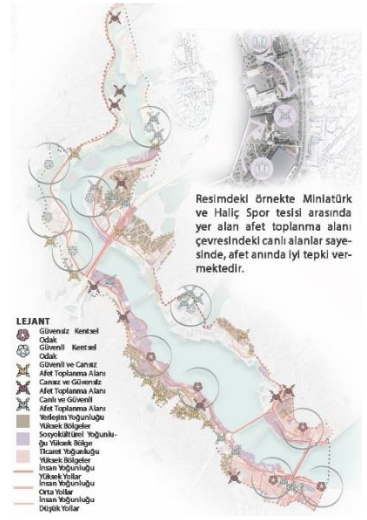

3.3 CANLILIK VE AFET TOPLANMA ALANLARI İLİŞKİSİ

Afet toplanma alanlarının esnek, çok işlevli, canlı ve güvenli olması ve bu kriterlerin hepsini içerisinde barındırması çok önemlidir. Canlı odakların ve afet toplanma alanlarının konumları, insan yoğunlukları gibi parametrelerin belirlenerek planlar yapılması oldukça önemlidir.

Rumuz : 26576

Çalışma alanında yer alan afet toplanma alanlarının çok fonksiyonluluğu yani, hem canlı hem güvenli olup olmadıkları, mevcut ticaret, sosyokültürel, kentsel canlı odaklar, konaklayan insan yoğunluğunun yüksek olduğu gibi alanlara uzaklıkları, yoğun yollarla ilişkileri tespit edilmiş, afet toplanma alanlarına yakın olmayan kentsel canlı kamusal odaklar da belirlenmiş, 5 adet canlı odağın afet toplanma alanlarına yakın olmadığı, 8 adet afet toplanma alanının da hiçbir canlı alana yakın olmadığı tespit edilmiştir.

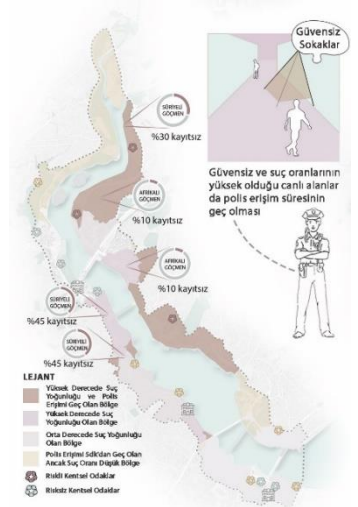

3.4 AFETLERİN MEKANSAL ETKİSİ ANALİZİ

Deprem, Yangın, Tsunami etki analizine bakıldığında, kıyı alanlarının büyük ölçüde tehlikeli alanlar olduğu, başta Sütlüce, Halıcıoğlu mahalleleri olmak üzere kıyı alanlarında birçok afetin çakıştığı bölgelerin yer aldığı, ancak bu mahallelerde kıyı alanında canlı fonksiyonların yoğun bulunmaması sebebiyle canlılığı büyük ölçüde etkilemeyeceği, Hobyar, Rüstempaşa, gibi mahallelerde ise afet etkisiyle birçok canlı kentsel odağın etkileneceği görülmüştür. Kentsel canlı alanların olası afetlerde zarar görmesi insan sirkülasyonunu ve kentsel canlılığı büyük ölçüde etkiler. Haliç çalışma alanındaki toplam nüfus 56252 kişidir. Bu kapsamda ihtiyaç duyulan afet toplanma alanı, 2.520.000 m2 dir fakat çalışma alanında toplam 580.000 m2 afet toplanma alanı bulunmaktadır.

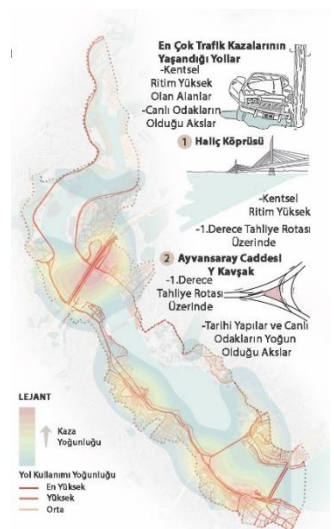
3.5 SUÇ ANALİZİ

Kentlerde suç oranlarının yüksek olması insanlar için güvensiz alanları oluşturmakta ve canlılığın düşmesine neden olmaktadır. Çalışma alanındaki mahallelerdeki suç dağılımı incelenmiş, polis karakollarının konumları belirlenmiş ve 5dk'dan uzun sürede polisin ulaşabileceği konumlar network analizi ile belirlenmiş hem suç oranının yüksek hem de polisin geç ulaşabileceği, Örnektepe gibi mahalleler tespit edilmiş, göçmen yoğunluğu ile suç oranı ilişkisi de analiz edilmiştir. Çalışma alanının belirli bölgelerinde nüfusa kayıtsız göçmenler bulunmaktadır.

3.6 KAZA CANLILIK İLİŞKİSİ ANALİZİ

Kaza Sigorta verileri kullanılarak oluşturulan, ulaşım canlılığı kaza yoğunluk ilişkisi analizine bakıldığında, kentsel canlı odakların bulunduğu bölgelerde yoğun ölçüde kazaların yaşandığı, Haliç Köprüsü, Ayvansaray Caddesi üzerindeki Y kavşak bağlantıları, gibi öncelikli ulaşım akslarında da kesintilere neden olabilecek kazaların yaşandığı görülmüştür.

3.7 GECE GÜNDÜZ CANLILIK İLİŞKİSİ ANALİZİ

Gece gündüz nüfus farklılığı analizine bakıldığında, kentsel dokusunda ticaret biriminin yoğun olduğu bölgelerde (Hobyar, Sarıdemir, Tahtakale, Arap Cami, Bedrettin) gündüz ve gece nüfusu arasında büyük bir fark görülmektedir, gündüz saatlerinde yüksek nüfus oranına sahipken, gece bu nüfus oranı kaybedilmiştir. Gece nüfus oranı düşen bölgelerde güvenlik algısı azalmaktadır. Bir alanın gece fonksiyonları ve gece ekonomisinin olmasıyla 7/24 canlı bir alan haline gelebilir. Bu da güvenlik algısını artırır.

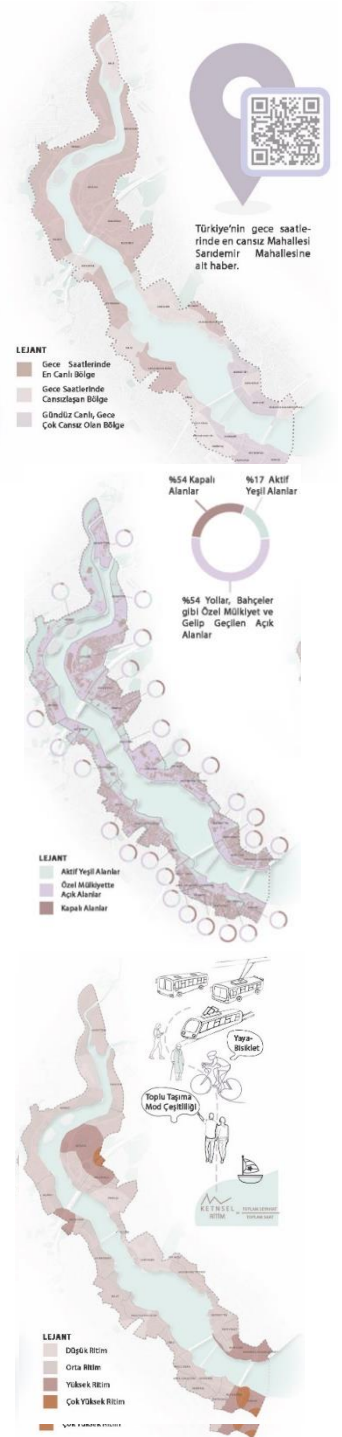
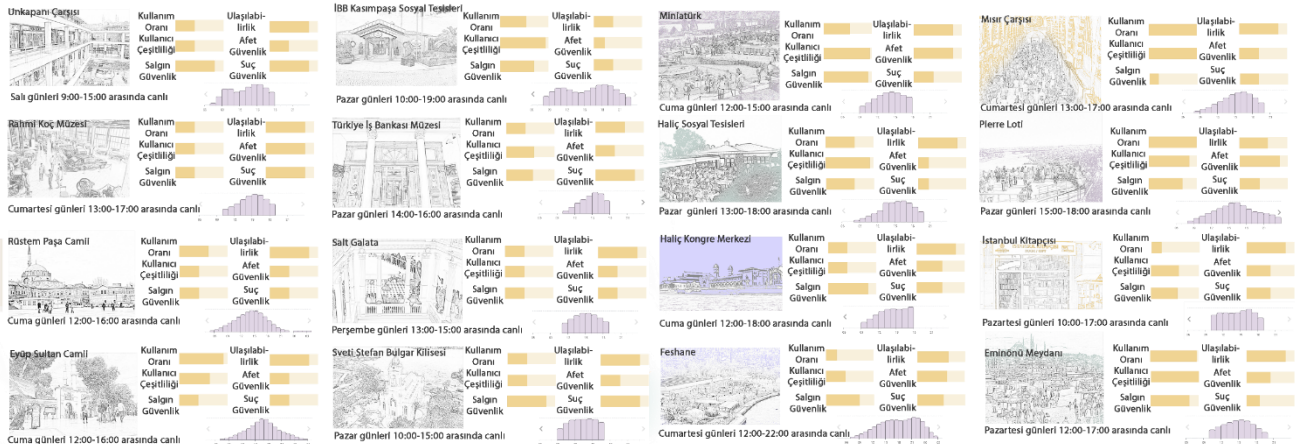
3.8 KENTSEL DOKU SALGIN İLİŞKİSİ ANALİZİ

Alandaki doluluk boşluk oranları hesaplanmış, bu doluluk boşluk hesabına aktif boş, pasif veya geçip gidilen boş alanlar yani daha verimsiz boş alanlar da eklendiğinde, salgın yayılımının en hızlı olacağı alanların kapalı alan oranının yüksek olduğu Tahtakale gibi mahalleler, aktif yeşil yani verimli boş alanların yoğun olduğu, salgın yayılımının daha yavaş olacağı, merkez gibi mahalleler de tespit edilmiştir. Olası salgınlarda insanların nefes almasını sağlayacak kentsel açık alanlar kapalı alanlara göre daha çok tercih edilmektedir.

3.9 KENTSEL DOKU SALGIN İLİŞKİSİ ANALİZİ

Kentsel ritim analizine bakıldığında, toplam seyahat oranı/ toplam saat formülünden yola çıkıldığında, alandaki Rüstempaşa, Hobyar Mahallelerinde, aktarma noktası ve birçok toplu taşıma türünü barındığından, seyahat hareketliliği yüksektir, yüksek toplu taşıma kullanımı da Covid gibi salgınlara yayılımını hızlandırmaktadır.

3.10 SONUÇ ANALİZLERİ

4 -HALİÇ KIYI ALANI SENTEZ GZFT VE YYKA ÇALIŞMALARI

Afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık teması özelinde yapılan analiz çalışmalarından sonra bu analizlerden çıkarılan sonuçların sentezlenmesi ve odak bölgelerin çıkarılması gerekmektedir. Analizler sonucunda elde edilen bilgilerin sentezlenmesi ve çakıştırılmasıyla müdahale bölgeleri ortaya çıkmaktadır. Bu müdahale bölgeleri de planlama ve tasarım yaklaşımı geliştirilirken bize referans olması adına oldukça önemlidir.

Haliç kıyı alanı analiz çalışmalarında analizlerin deprem-yangın-tsunami canlılık ilişkisi- insan kaynaklı afetler canlılık ilişkisi ve pandemi ile canlılık ilişkisi olarak 3 ayrı başlık altında incelenmiştir. Bu başlıklar ayrı ayrı incelenerek alt sentezler yapılmıştır. Ayrıca Haliç kıyı alanının yakın çevresiyle ilişkisi de incelenmiştir.

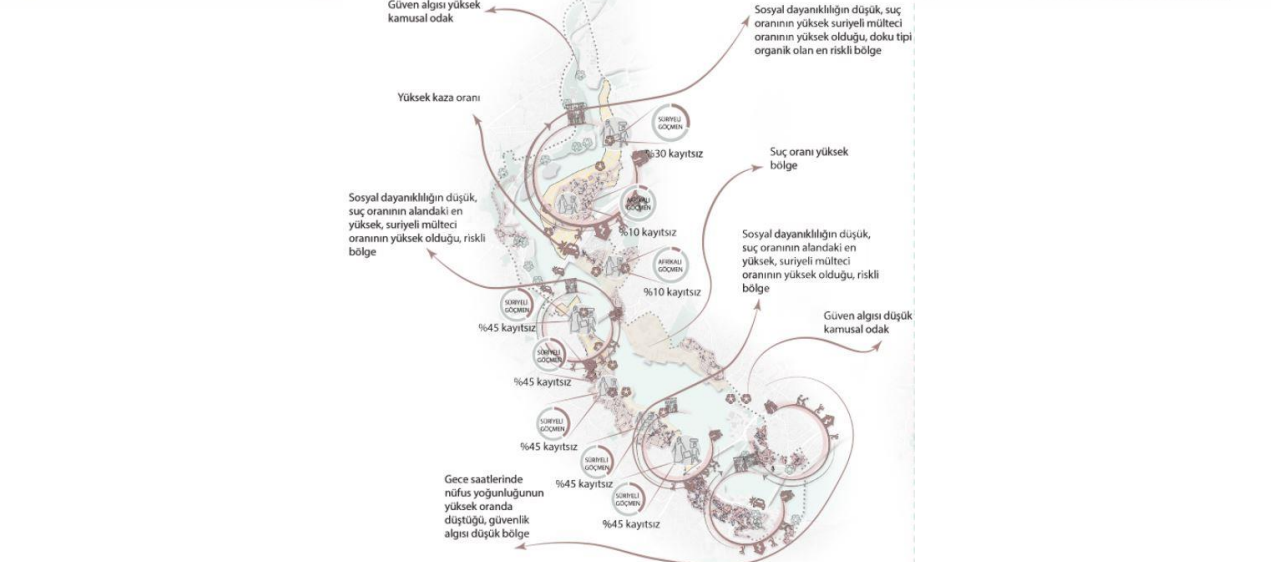
Analizlerden elde edilen bilgiler özelinde Haliç kıyı alanının güçlü, zayıf yönleri ve güçlü, zayıf yönlerine karşılık gelen yapılandır ve yok et maddeleri belirlenerek gzft – yyka analizi yapılmıştır.

4.1 DEPREM YANGIN TSUNAMİ- CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	YAPILANDIR	YOK ET
<p>G1 Eminönü Meydanı'nın ve Eyüp Sahil Parkı'nın insan kullanımının ve hareketliliğinin yüksek olması, olası bir afet durumunda da toplanma alanı olarak kullanılabilirliği</p> <p>G2 Çalışma alanında 1.ve 2.derece acil durum tahliye rotası bulunması ve bu rotalara bağlı olan 20 adet afet toplanma alanının olması</p> <p>G3 Fener, Balat, Cibali, Halıçoğlu Mahallelerinin yakınında it-faiye istasyonu olması sebebiyle yangın müdahale süresinin 2 dakika civarında yani hızlı olması</p> <p>G4 Çalışma alanında itfaiyenin erişemediği kıyı alanları ve bazı dar sokaklar için hidrant sistemlerinin olması</p> <p>G5 Çalışma alanında tsunamînin etkisinin olduğu canlı açık kamusal alanlarda kaçış rotalarının bulunması</p> <p>G6 Olası bir afet anında kara ulaşımının alternatifli olarak bölgede birçok iskelelenin bulunması ,afet lojistik desteğinin bölgeye ulaştırılmasını kolaylaştırması</p> <p>G7 Çalışma alanının güney kısımlarında doğu alanlarının az olmasının kıyı bölgelerinin afet güvenliğini arttırması ve kıyı karakterlerinin korunması</p> <p>G8 Olası bir afet anında afet toplanma alanı olarak kullanılabilircek aktif yeşil alanların bulunması (Şehit Tolga Ecebalın Parkı, 8 Mayıs Parkı ,Akşemsettin Parkı, Piri Mehmet Paşa Parkı gibi)</p>	<p>Z1 Çalışma alanı genelinde dar sokak dokusuna ve eğimli bir topografyaya sahip olması nedeniyle olası bir afet durumunda yardımların zor ulaşması riski</p> <p>Z2 Çalışma alanında farklı kültürleri ceken yapıların bulunması (dükkanlar,camiler,sinagoglar) ancak altyapı zeminde ve afette toplanma alanlarına uzak olması sebebiyle bir bölümlerinin afetlere karşı kırılma riski</p> <p>Z3 Olası bir İstanbul depremi anında,1.derece tahliye rotasının da geçtiği Haliç Köprüsünün yüksek hasar alma ihtimali sebebiyle alana olan ulaşımın ve hareketliliğinin büyük ölçüde kısıtlanması riski</p> <p>Z4 Miniatürk, Eyüp Sultan Yaz Etkinlik Alanı,Haliç Kongre Merkezi gibi canlı kamusal odakların doğu zemin üzerinde olması sebebiyle olası bir deprem anında çökmesi riski</p> <p>Z5 Rüstempaşa,Bedrettin ve Cami Kebir Mahallelerinde olası bir afet durumunda toplu taşınma aktarma ve durak alanlarının zarar görebilecek konumda olması</p> <p>Z6 Olası bir afet durumunda yapı çökmesi sebebiyle alandaki 5 adet kamusal canlı odağın erişilemeyecek bir hale gelmesi</p> <p>Z7 Eminönü Hanlar Bölgesi,Yavuzsınan, Sarıdemir Hoca Giyasettin Mahallelerinde ahşap yapıların yoğun olması nedeniyle yangınlara karşı kırılma riski (Hasköy,Kesmpaşa,Eminönü Bölgesinde itfaiye ortalama varış süresinin en uzun olması)</p>	<p>Haliç kıyılarında kültürel faaliyetlere dönüştürülecek alanlar tespit edilerek günlük kullanımda insanların vakit geçirebileceği çok işlevli alanlar oluşturulup olası bir afet durumunda da ihtiyaçları karşılayacak, esnek toplanma alanına dönüştürülen odak mekanların tasarlanması</p> <p>Çalışma alanında bulunan 1. ve 2. derece tahliye rotasındaki afet toplanma alanlarının artırılması</p> <p>Çalışma alanında itfaiyenin erişemediği dar sokaklar tespit edilerek, hidrant sistemlerinin artırılması</p> <p>Canlı kamusal odaklarda tsunamîye bağlı yapısal hasar görülebilirlik düşünülerek, kamusal alan tasarımlarının tsunamî kaçış rotalarına göre yapılması</p> <p>Haliç kıyılarında bulunan geçmiştin günümüze insan sirkülasyonu da içinde barındıran iskelelerin seferlerinin ve güzergahlarının artırılması</p> <p>Kıyı alanlarında yoğun yapılaşma ve ekosistemi etkileyecek deniz doldurma faaliyetlerinin önüne geçilmesi,kıyının kendi özgün karakterinin korunarak rekreasyon alanlarının artırılması ve planlama ile kentsel dönüşüm çalışmalarının bu doğrultuda yapılması</p> <p>Olası bir afet durumunda afet toplanma alanı olarak kullanılabilircek parkların artırılması, mevcutta bulunanların altyapısının ve ihtiyaçlarının güçlendirilmesi</p>	<p>Eminönü Hanlar Bölgesi ve diğer mahallelerde oluşabilecek yangın gibi afetlerde ahşap yapıların zarar görmemesi için önlemler alınması,yangın kutularının artırılması ve halkın bilgilendirilmesi</p> <p>Afet ve acil durumlarda tahliye yolları ve kıyı alanlarına erişimin sağlanmasına ve afet durumunda erişim ve ulaşımın destekleyen düzenlemelerin yapılması</p> <p>Farklı dönemlerde yaşamış köprülere alt yapıların afetlere karşı korunması,güçlendirilmesi ve mevcutta bulunan afet toplanma alanlarıyla entegrasyonunun sağlanması</p> <p>Haliç Köprüsü'nün olası bir depremde zarar görme riski göz önünde bulundurularak güçlendirilmesi</p> <p>Canlı kamusal odaklarda tsunamîye bağlı yapısal hasar görülebilirlik düşünülerek, kamusal alan tasarımlarının tsunamî kaçış rotalarına göre yapılması</p> <p>Haliç Köprüsü'nün olası bir depremde zarar görme riski göz önünde bulundurularak güçlendirilmesi</p> <p>Doğu alanlarının depreme dayanıksız alanlar olmaları sebebiyle insanların yoğun olarak kullanacağı canlı kamusal odakların olası bir afet durumunda zemini güçsüz olup zarar görebilme riskinin çok fazla olduğu doğu zemin üzerinde yapılması</p> <p>Olası bir afet durumunda afet toplanma alanı olarak kullanılabilircek parkların artırılması, mevcutta bulunanların altyapısının ve ihtiyaçlarının güçlendirilmesi</p> <p>Olası bir afette yapı çökmesinin önüne geçilmesi ve insanların yoğun olarak kullandığı canlı kamusal odakların güçlendirilmesi</p>

4.2 İNSAN KAYNAKLI AFETLER CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ

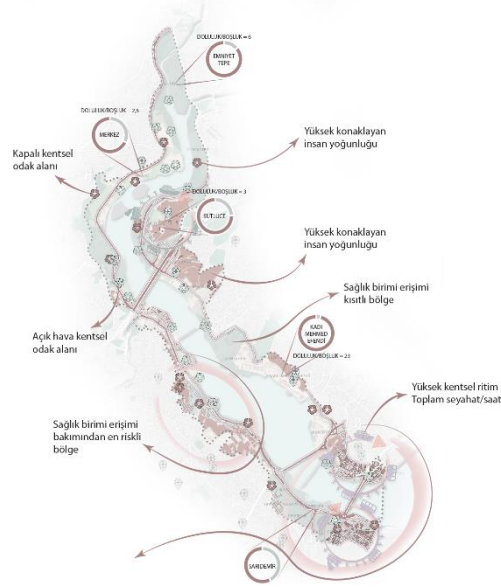
GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	YAPILANDIR	YOK ET
<p>G1 Karma kullanım alanlarının yoğun olduğu bölgelerin ve konsept caddelerin (Yıldırım Caddesi, Balat Caddesi vb.) çekim noktaları olması sebebiyle yaya yoğunluğunun fazla olması ve bu yoğunluğun güvenlik hissinin arttırması</p> <p>G2 Mevsimsel ve ritüel faaliyetlerin yapılabileceği kentsel hafıza odak noktaları olması (Ramazan aylarında Eyüp Sultan Camii ziyareti, haftanın belirli günleri yapılan Antika Mezarları, Halic Sü Sporları Merkezi vb.)</p> <p>G3 Geçmişten günümüze canlılığını yitirmemiş, insan sirkülasyonunu yoğun olduğu odak noktalarına sahip olması (Pierre Loti, Eyüp Sultan Camii vb.)</p> <p>G4 Çalışma alanında geçmişte yaşanan yangın gibi afetler sonrasında bazı kentsel dokuların grid sisteme dönüşmesi, yol yapısı sebebiyle görünürlüğünü arttırmadan dolayı güvenlik algısının yükselmesi (Balat Bölgesi gibi)</p> <p>G5 Fatih ilçesinde Demirtaş, Sandemir, Hoca Gıyasettin Mahalleri; Beyoğlunda Bedrettin, Emekyemez, Arap Camii Mahallerinde suç oranlarının düşük olması nedeniyle güvenlik algısının yüksek olması</p> <p>G6 Polis karakollarının alana hızlı erişimi, 5 dakika içerisinde anında müdahaleyi sağlayabilecek yakınlıkta bulunması</p>	<p>Z1 Harabe, bakımsız ve terk edilmiş yapıların yoğun olduğu yerlerde kentsel güvenliğin hissinin zayıf olması (Hoca Gıyasettin, Emekyemez, Yavuz Sultan Selim, Balat Mahalleri)</p> <p>Z2 Tarihi Perşembe Pazarı Bölgesi'nin yangın ve depremlerde zarar görmüş, terk edilmiş, metruk yapıların bulunması ve akşam/gece saatlerinde aydınlatma yeterliliği nedeniyle güvensizlik hissi oluşması</p> <p>Z3 Fatih ilçesinde Ayvansaray, Cibali, Yavuz Sultan Selim Mahalleri, Beyoğlu ilçesinde Örnektepe, Piyalepaşa Mahalleri başta olmak üzere mültici yoğunluğuna bağlı suç oranlarının yüksek olması nedeniyle kentsel güvenlik algısının düşmesi</p> <p>Z4 Çalışma alanının bazı bölgelerinde turizm ve ticaret ağırlıklı kullanımların yoğun olması nedeniyle gündüz saatlerinde canlı bir bölge iken, gece saatlerinde fonksiyonel odakların olmaması nedeniyle birden nüfusun azalmasıyla canlılığın düşmesi (Eminönü/ Tahtakale, Bedrettin, Sardemir Mahalleri)</p> <p>Z5 Halic Köprüsü, Halic Kongre Merkezi ve Eyüp Sultan Camii'ye ulaşım sağlanan Bahariye Caddesi, Halicport Projesinin tünel girişlerinde yarattığı trafik sorunlarının olması</p> <p>Z6 Fatih ilçesinde Ayvansaray, Cibali, Yavuz Sultan Selim Mahalleri, Beyoğlu ilçesinde Örnektepe, Piyalepaşa Mahalleri başta olmak üzere mültici yoğunluğuna bağlı suç oranlarının yüksek olması</p>	<p>Mevsimsel ve ritüel faaliyetlerin yapıldığı alanlar da birden oluşabilecek yoğunluğu dengeleyici önlemler alınması (Eyüp Sultan Camii'nin Ramazan aylarında insanların yoğun olarak ziyaret etmesinden kaynaklı oluşan ana cadde üzerindeki yoğun trafik problemlerinin önlenmesi vb.)</p> <p>Kentsel canlılığını yitirmemiş ve insan sirkülasyonunu yoğun olduğu alanlarda altyapının güçlendirilmesi, olası afetlere karşı önlemlerin alınması</p> <p>Olası afet risklerine karşı sokak dokusunun oldukça önemli olduğu düşünüldüğünde, sokak tasarımları yapılmış görünürlük faktörü ön plana çıkarılarak tasarımların yapılması, görünebilirliği düşürecek dar ve kuytu sokaklar tasarlanmaması</p> <p>Halic Köprüsü, Halic Kongre Merkezi ve Eyüp Sultan Camii'ye ulaşım sağlanan Bahariye Caddesi, Halicport Projesinin tünel girişlerinde yarattığı trafik sorunlarının olması</p> <p>Suç oranlarının yüksek olduğu alanlar tespit edilerek, suç oranlarının az olduğu mahallelerdeki gibi güvenlik algısını arttıracak suç oranlarını azaltıcı önlemler, güvenlik tedbirleri alınması (dezentralize çocukların ve gençlerin suç süriklenmesi ve suç mağduru olmalarının önüne geçilmesi)</p>	<p>Afet riskine ve iklim krizine yönelik konut yenileme ve güçlendirme çalışmalarının yapılması</p> <p>Perşembe Pazarı'nın tarihi dokusunun depreme karşı korunaklı hale getirilmesi, yapı niteliğinin günlük ihtiyaçlara erişilebilir olacak şekilde yenilenerek insanların güvenli bir şekilde vakit geçireceği canlı kamusal bir odak haline getirilmesi</p> <p>Mülticilerin yoğun olarak bulunduğu bölgelerde bireylerin yaşam standartlarını daha iyi hale getirmeye yönelik göç politikası ve planlarının oluşturulmasıyla gelenlerin bölgeye ekonomik ve sosyal entegrasyonunun ve istanbul'un çok kültürlü yapısına olumlu katkı</p> <p>Mekan kullanımında gündüz ve gece aktiviteleri için çeşitlilik sağlanması, uygun aydınlatma ile gece kullanımların yaratılması ve gece ekonomisinin geliştirilmesi</p> <p>Trafik kazalarını önleyici önlem ve tedbirlerin alınması</p> <p>Kamusal mekana uygun ve farklı ulaşım modları tasarlayarak, yöneterek yürüme ve bisiklet rotalarına öncelik verilmesi</p> <p>Kamusal mekana uygun ve farklı ulaşım modları tasarlayarak, yöneterek yürüme ve bisiklet rotalarına öncelik verilmesi</p> <p>Mülticilerin yoğun olarak bulunduğu bölgelerde bireylerin yaşam standartlarını daha iyi hale getirmeye yönelik göç politikası ve planlarının oluşturulmasıyla gelenlerin bölgeye ekonomik ve sosyal entegrasyonunun ve istanbul'un çok kültürlü yapısına olumlu katkı yapılmasının sağlanması</p>

4.3 PANDEMİ VE CANLILIK İLİŞKİSİ SENTEZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	YAPILANDIR	YOK ET
<p>G1 Merkez, Rüstempaşa, Demirtaş, Sandemir, Yavuz Sinan Mahallerinde kıyı kullanımında park ve yeşil alanların yoğun olması sebebiyle kentsel doluluk boşluk oranının düşük olması (İnsanların nefes alabileceği boş alanların yüksek olması)</p> <p>G2 Fatih ilçesinde Sandemir, Hoca Gıyasettin, Demirtaş, Yavuz Sultan Selim Mahalleri; Beyoğlunda Camikebir, Arap Camii Mahallerinde sağlama bağlı yayılma oranının düşük olması</p> <p>G3 Toplu taşıma olanaklarının çeşitli olması sebebiyle insanların tek bir toplu taşıma sistemine bağlı olmadan alternatifleri kullanabilmesi, alan genelinde toplu taşıma araçlarındaki insan yoğunluğunun düşmesine ve salgın yayılım oranının buna bağlı olarak azalmasına sebep olması (Tarihteki ilk raylı sistem olan Karaköy-Taksim Tünel, Eyüp-Üsküdar Vapur, Cibali-Alibeyköy Tramvay Hattı, Eyüp-Pierre Loti Telleferik Hattı, Halicoğulu metrobüs durağı ve otobüs durakları)</p> <p>G4 Balat Parkı 1400 metre, Eyüp Parkı'nın 800 metre uzunluğunda açık hava kesintisiz yaya yolu aksı imkanı bulunduğu olması sebebiyle salgınlara karşı güvenli sosyal hareketlilik imkanı sağlanması</p> <p>G5 Merkez, Cibali, Kadimehmet Efendi, Kulaksız, Sütluçe, Keçeci Piri, Halicoğulu Mahallelerinde sağlık alanlarına erişimin yüksek olması</p> <p>G6 Çalışma alanı genelinde kentsel ritim İstanbul'a oranla düşük olması, olası bir salgın durumunda yayılım hızını yavaşlatması</p>	<p>Z1 Kadı Mehmet Efendi, Kulaksız gibi Mahallelerde sokakların yer yer genişletilerek oluşturduğu açıklıklar dışında insanların nefes almasını sağlayacak park, toplanma alanları ve meydanların bulunmaması</p> <p>Z2 Hobyar, Rüstempaşa, Tahtakale, Arap Camii, Kemankes Kar Mustafa Paşa Mahallerinin salgınlara karşı en kırıkran mahalleler olması (Ticaret ve turizm tesislerinin yoğun olması, sokak yoğunluğunun ve hareketliliğinin yüksek olması, toplu taşıma ya da günlük kentsel ritim yüksek olması, Mısır Çarşısı gibi çok yoğun odak alanlarının olması)</p> <p>Z3 Yavuz Sultan Selim, Balat Mahallelerinde yüksek nüfus yoğunluğuna sahip konut alanlarında sağlık alanı erişiminin kısıtlı olması; Tahtakale, Rüstempaşa, Hobyar Mahallerinde ise kamusal ve ulaşım odaklarının çok yoğun olmasına karşın sağlık alanlarının erişiminin kısıtlı olması</p> <p>Z4 Cibali, Yavuzsultan Selim, Balat Mahallerinde 65 yaş üstü nüfusun yüksek olması</p> <p>Z5 Hobyar, Rüstempaşa Mahallerinde 65 yaş üstü toplu taşıma kullanıcılarının yoğun olması</p> <p>Z6 Çoğunlukla kıyı alanında bulunan büyük ölçekli kamusal yapıların kıyı sürebilirliliği bozması sebebiyle insanların yürümek için açık alanlar yerine dar ve kapalı alanları tercih etmesine sebep olması</p>	<p>Salgın sonucu oluşan pandemi dönemlerinde kent için yeşil alanların önemi düşünüldüğünde, yeşil alanların arttırılması insanların nefes alabileceği ve sosyal hareketliliği arttıran kamusal odaklar tasarlanması</p> <p>Fatih ilçesinde Sandemir, Hoca Gıyasettin, Demirtaş, Yavuz Sultan Selim Mahalleri; Beyoğlunda Camikebir, Arap Camii Mahallelerinde sağlama bağlı yayılma oranının düşük olmasından dolayı odak kullanım alanlarının arttırılması potansiyeli</p> <p>Toplu taşıma sistemlerine erişilebilirliğin ve deniz, kara ulaşımı olanaklarının güzergah ve seferlerinin arttırılması aynı zamanda toplu ulaşım hizmet, konfor ve güvenliğinin arttırılması</p> <p>Salgınlara karşı güvenli, sosyal hareketliliği arttıracak, kesintisiz yaya akslarının arttırılması ve sosyal mesafe kurallarına uygun kültürel etkinliklerin yapılabileceği alanlar oluşturulması</p> <p>Nitelikli sağlık hizmetlerine erişilebilen yerlerde sağlık hizmetlerinin altyapısının ve hizmetlerinin iyileştirilmesi, nitelikli sağlık hizmetlerine erişilemeyen yerlerde ise yeterli düzeyde giderilmesi, sağlık hizmetlerinin yürütme mesafesinde ulaşılabili olmasının hedeflenmesi</p> <p>Kıyı Sürebilirliliği Bozan Alanlar</p>	<p>İnsanların nefes almasını sağlayacak yaya erişilebilirliğin ve ulaşım bütünlüğünün sağlandığı odaklarda açık kamusal alanların arttırılması (Park, meydan, rekreasyon ve toplanma alanları yapılması vb.)</p> <p>Ticaret, turizm tesisleri, sokak yoğunluğunun ve hareketliliğinin yüksek olduğu alanlarda salgın hastalıkların bulaşma riskinin çok fazla olması nedeniyle bu fonksiyonları barındıran mahallelerin kullanılmasını arttırmak için kentsel mekânların güvenli, ulaşılabili, hareketli ve kişiler arası fiziksel mesafe koruyucu uygun biçimde yeniden düzenlenmesi, kentsel kamusal mekânlarda dönüşüm potansiyeli sürecin etkileri kapsamında kararlar alınması</p> <p>65 Yaş üstü nüfusun yoğun olduğu yerlerde kullanıcı çeşitliliği arttırılması adına gençlerin ilgisini çekebilecek canlı, çok işlevli fonksiyonlar içinde barındıran kamusal odaklar yaratılması</p> <p>Kıyı sürebilirliliğini kesintiye uğratan alanlarda düzenlemeler yapılması, açık kamusal canlı odak alanları oluşturulması ve erişilebilirliğin bir sistem olarak geliştirilerek sürebilirliliğinin sağlanması (Sınırlanmış kullanım sağlayan yarı kamusal alanların içerisinde bulunan yeşil alanlara kontrolü geçiş sağlanması vb.)</p> <p>İnsanların Nefes Alabileceği Boş Alanlar</p> <p>Yüksek Nüfuslu Konut Alanları</p>

5- HALIÇ KIYI ALANI PLANLAMA YAKLAŞIMI

Haliç kıyı alanı için yapılan analiz ve sentez çalışmalarından sonra çalışma alanına ilişkin bir yaklaşım geliştirilmesi hedeflenmiştir. Yapılan analizler sonucu alanın sorunları, potansiyelleri, öne çıkan değerleri ve acil çözülmesi gereken konuları üzerine çıkarımlar yapılmıştır. Bu çıkarımlara göre yapılacak planlama yaklaşımı öncesi üst ölçesi plan kararları ve Haliç Kıyı Alanı özelinde alınan kararlar incelenmiştir. Haliç kıyı alanı için daha önce geliştirilen plan kararları genelde İstanbul kent bütününde geliştirilmiş kararlar olmuştur.

İstanbul Çevre Düzeni Plan kararlarında İstanbul'un kendiliğinden oluşan bir "kültür üçgenine" sahip olması oldukça önemlidir. Kültür üçgeni, kentin çekirdeğindeki Eminönü, Beyoğlu, Beşiktaş, Şişli ve Kadıköy ilçelerini kapsayan geniş bir alanı ifade etmektedir. Haliç kıyıların "kültür aksına" dönüşümünü tetikleyecek potansiyel alanlardır.

İstanbul Çevre Düzeni Planına göre kentin yeşil aksı olarak tanımlanan Haliç kıyısı boyunca yaya ve yeşil alan sürekliliği sağlanmalı ve kıyı kullanımı olarak kamuya açık park ve rekreasyon alanları, müzeler, kongre alanları oluşturulmalıdır.

11.Kalkınma Planı "Yaşanabilir Şehirler ve Sürdürülebilir Çevre" ekseninde afet yönetim ve şehirleşme üzerine bazı amaç, politika ve hedefler incelenmiştir. Afet yönetiminde, afetlere karşı toplumsal bilincin artırılması, afetlere dayanıklı ve güvenli yerleşim yerlerinin oluşturulması ve risk azaltma çalışmaları yapılarak afetlerin neden olabileceği can ve mal kaybının asgari düzeye indirilmesi temel amaçtır.

5.1 VİZYON VE AMAÇ

Vizyon: "Herkes İçin Dirençli, Öngörülü, Güvenli ve Sosyal Yaşamı ile Canlı Bir Haliç"

Amaç: "Yaşlılar, engelliler, kadınlar ve çocuklar gibi kırılgan nüfusu gözetken, Afetlere karşı hazırlıklı, toparlanma hızı yüksek, esnek, akıllı gelişen, Sosyal, insan kaynaklı, doğal her türlü kentsel şoklara karşı güven veren, Her yönüyle sosyal yaşam olanaklarını geliştirerek 24 saat yaşayan, **Yaşam kalitesi yüksek** bir kent parçası tasarlamak amaçlanmaktadır.

5.2 HEDEF STRATEJİ VE EYLEMLER

Hedef 1: Fiziksel Etkili Afetlere Karşı Kentlerin öngörülülük kriterleriyle ulaşılabilirliğinin artırılması

- **H1S1:** Ulaşım sistemlerinin fiziksel olarak afetlere karşı güçlendirilmesi
- **E1:** Mevcut iskelelerin ve yeni önerilecek iskele tasarımlarının dayanıklı hale getirilmesi

Rumuz : 26576

- **H1S2:** Olası afetlerin etkilerinin öngörülerek yol tasarımlarının yapılması
- E2: Afet durumunda yol kapanma ihtimali olmaması için bina yükseklikleri yol genişliği ile orantılı olacak şekilde inşa edilmesi
- E3: Kıyıdaki açık kamusal alanlardaki yolların tasarımlarının kıyıya dik ana akslardan oluşması
- E4: Kritik yol ağlarının dolgu zeminlerine geosentetik malzeme uygulaması yapılarak zeminin güçlendirilmesi

Hedef 2: Fiziksel Etkili Afetlere Karşı Kentlerin Çok İşlevlilik Kriterleriyle Esnekliğin Arttırılması

- **H2S1:** Değişip, dönüşebilen kentsel alanların tasarlanması
- E5: Haliç kıyılarında kültürel faaliyetlere dönüşebilecek alanlar tespit edilerek insanların vakit geçirebileceği çok işlevli alanlar oluşturulup, olası bir afet durumunda da esnek toplanma alanına dönüşebilen odak mekanların tasarlanması.
- E6: Tahliye rotaları üzerinde kaldırımların genişletilmesi ve konsept tasarımlar uygulayarak insanların afet anında vereceği tepkinin hızlandırılmasını sağlamak
- E7: Afet sonrası geçici barınma alanı olarak kullanılacak tesisler 'in tasarımlarının afet toplanma kriterlerine göre yapılması

Hedef 3: Fiziksel Etkili Afetlere Karşı Kentlerin Öngörülülük Kriterleriyle Güvenliğin Arttırılması

- **H3S1:** Afetin etkilerinin ve olası problemlerin tespit edilerek önlemlerinin alınması
- E8: Çalışma alanında İtfaiye'nin giremediği dar sokaklar tespit edilerek, hidrant sistemlerinin arttırılması
- E9: Açık yeşil alanlar planlanırken, yer seçimi ve tasarımında, afet öncesi kapasite geliştirme, afet sonrası yönetim kolaylık işlevlerine de yer verecek olan işleyişlerin düzenlenerek oluşturulması

Hedef 4: İnsan Odaklı Afetlere Karşı Kentlerin İnsan Odaklılık Kriterleriyle Güvenliğin Arttırılması

- **H4S1:** Ulaşımında insan faktörünün ön plana çıkarılmasıyla güvenliğin arttırılması
- E10: Bisiklet 'in toplu taşıma sistemleri ve yaya alanları ile entegrasyonun sağlanması ve bisiklet parklarının ulaşım odaklarında geliştirilmesi
- E11: Toplu taşıma duraklarının erişilebilirliklerine dikkat edilerek durakları güvenli ulaşım için yaya geçitleri ve üst geçitler gibi çözümlerin yapılması

Hedef 5: İnsan Odaklı Afetlere Karşı Kentlerin Kentsel Kalite ve Çok İşlevlilik Kriterleriyle Güvenliğin Arttırılması

- **H5S1:** Fiziksel çevre ve kentsel doku ile güvenlik algısının arttırılması
- E12: İki yapı arasındaki boş ve kuytu alanlara dikey park alanlarının oluşturulması

Hedef 6: Salgınlar Karşı Kentlerin Form ve Yoğunluk Kriterleriyle Güvenliğin Arttırılması

- **H6S1:** Kentsel kalite ve formun geliştirilmesiyle alanın salgınlara karşı dayanıklılığın arttırılması
- E13: En çok insan sirkülasyonuna sahip, canlı kamusal odakların olası bir salgın riskine karşı fiziksel mesafe kısıtlarına uygun şekilde düzenlenebilecek esnek mekanların oluşturulması

Hedef 7: Salgınlar Karşı Kentlerin Form ve Yoğunluk Kriterleriyle Güvenliğin Arttırılması

- **H7S1:** Kentsel yoğunluğun salgına olan etkisini göz önünde bulundurularak tasarımların yapılması
- E14: İnsanların alana eşit oranda dağılmasını sağlamak için sosyal mesafe kuralları göz önünde bulundurularak odak ticaret alanları ve sosyalleşme alanları oluşturulması

5.3 PLANLAMA YAKLAŞIMI MEKANSAL KARARLARI

Haliç kıyı alanı planlama yaklaşımı yapılırken afete dayanıklılık kapsamında kentsel canlılık teması özelinde yapılan analizler ve sentezler sonucu belirlenen sorunlar, potansiyeller ve ilkeler dikkate alınarak yeni bir yaklaşım geliştirilmiştir. Haliç kıyıları özelinde yapılan planlama yaklaşımı tema kapsamında geliştirilen sorunlara çözüm üretmek, var olan potansiyelleri ön plana çıkaran, küresel ölçekte öneme sahip canlı, kamusal odaklar ve öngörülülük ilkesiyle olası afetleri göz önünde bulunduran çok işlevli mekân kullanımlarını kapsamaktadır. Yeni önerilecek çok işlevli mekân kullanımları ile mevcut mahalle dokusunun etkileşiminin sağlanması mekânsal bütünleşme olması açısından oldukça önemlidir.

Haliç kıyı alanında yapılan planlama yaklaşımında kıyı alanının kentsel etkileşim sınırları genişletilerek kentsel bütünleşme ve geçirgenliğinin sağlanması önemsenmiştir. Tarihi ve kültürel değerleriyle alanının kimliğinin güçlendirilmesi, erişilebilirlik ve sosyal bütünleşme ile yaşam kalitesinin yükseltilmesi, olası bir afet durumunda toplanma alanı olarak kullanılabilir, gündelik yaşamda da çok işlevli, 7/24 canlı kamusal odaklar oluşturulması (meydanlar, rekreasyon alanları, kültür merkezleri vb.) sağlanmıştır. Geçmişte canlı mekanlar olup günümüzde atıl kalmış alanların yeniden canlandırılması ve işlevlendirilmesiyle çok işlevli odak mekanlar haline getirilmesi sağlanmıştır. Eminönü ve Eyüp Sultan Meydanları dışında insanların nefes alabileceği meydan ve toplanma alanı bulunmaması nedeniyle iki afet meydan önerisi yapılmıştır. Özellikle Beyoğlu aksında kıyı sürekliliğinin sürekli kesilmesi nedeniyle kıyı sürekliliği sağlanmıştır ve sürekli yaya/bisiklet rotası önerilmiştir. Ana ulaşım odaklarının yakınlara bisiklet istasyonları planlanmıştır. Haliç kıyılarında mahalle ve kıyı etkileşimini arttırmak amacıyla kıyaya dik inen sokak önerileri geliştirilmiştir. Yüksek eğimli konut bölgelerinden kıyıya inen sokakların yayalaştırılması ve merdivenlerin yeniden düzenlenerek kullanılabilir hale getirilmesi sağlanmıştır.

6- FİKİR PROJESİ

Haliç Kıyı Alanı literatür taraması, analizler, sentezler ve geliştirilen planlama yaklaşımı çalışması sonrası belirlenen eylem programlarının uygulandığı ve analizlerden, sentezlerden gelen problemleri tema kapsamında en iyi çözümler, yansıtılabileceğimiz alan olan **Fener-Balat Bölgesi** çalışma alanı olarak seçilmiştir.

6.1- FİKİR PROJESİ KONSEPTİ

Fener- Balat Bölgesi proje alanı seçildikten sonra proje fikri analizleri ve tasarım aşamasına geçilmeden önce bir proje fikri belirlenmiştir. Proje fikri; Fener, Balat'ın kendi özgün karakterini yansıtan ve tematik eksen özelinde temanın iyi okutulabileceği bir fikir olmasına özen gösterilmiştir. Fener, Balat'ın kendi içerisinde bulundurduğu zıtlıklar ve karakteri göz önüne alındığında "Kontrast" "proje fikriyle yola çıkılmasına karar verilmiştir.

6.1.1 Kontrast

Şehir planlamasında "kontrast", çevresel veya yapısal özellikler arasındaki belirgin farklılıkları ifade eder. Bu farklılıklar genellikle bina tasarımı, kullanımlar, malzemeler, yükseklikler veya renkler gibi unsurlar arasında görülebilir. Kontrast, bir yerleşim alanında çeşitlilik ve görsel çekicilik yaratmak için kullanılan bir tasarım prensibidir.

Konsept konusu olarak kontrast **yapısal kontrast**: Tarihi-Modern gibi yapı özelliklerine göre ayrılmıştır. **Kullanım Kontrastı**: Ticaret, turizm vs. yapı kullanımlarının oluşturduğu kontrasttır. **Ölçek Kontrastı**: Dar ve geniş yolların yükseklik alçaklığın birbirine uyumudur. **Stil Kontrastı**: Geleneksel ve Çağdaşlık arasındaki uyumdur. **Renk ve Malzeme**: Dış dokudaki farklılıktır. Bu yöntemleri kullanarak, konsept kapsamında, daha ulaşılabilir, kapsayıcı, güvenli, çekici ve algılanabilir mekanlar yaratılması hedeflenmiştir.

6.2- ÇALIŞMA ALANI SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

.Çalışma alanı potansiyelleri; tarihi ve kültürel dokuya sahip olması, kıyı alanı olması, konsept caddelerin bulunması, kentsel ritmin yüksek olması, değerlendirilecek potansiyel ve canlı kamusal alanlar bulundurması, geçmişten gelen kozmopolit yapısı ve insan çeşitliliğini içinde barındırmasıdır.

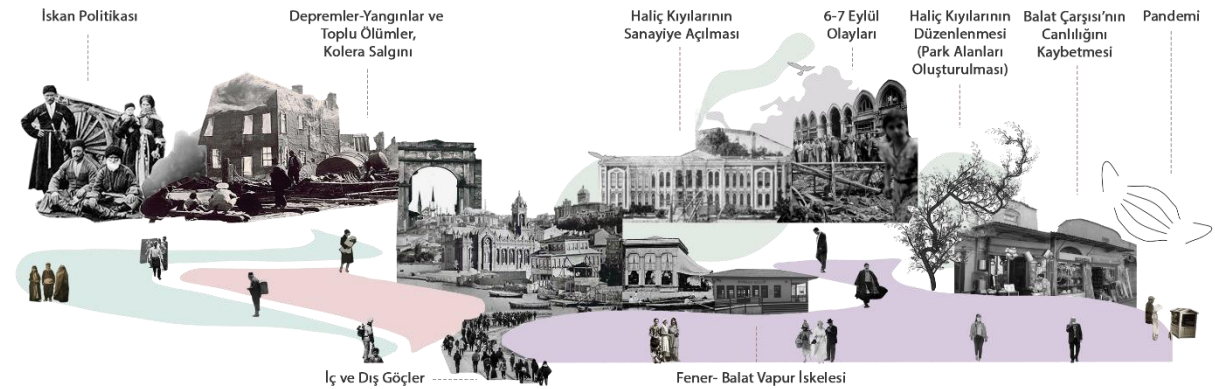
Çalışma alanı sorunları ise; kıyı ile mahalle bağlantısının kopuk oluşu, meydan/toplanma alanlarının yetersiz olması, gece canlılığının olmaması, nitelikli yeşil alanların bulunmaması, suç oranlarının yüksek olması, afet toplanma alanlarının okunabilirliğinin ve sayısının yetersiz olması, eğimli yollarda yürüme zorluğu olması, yaya yollarının sürekliliğinin zayıf olması, kıyıya dik yolların az olması ve insan yoğunluğunun dengesiz dağılımsıdır.

6.3- FİKİR PROJESİ ANALİZLERİ

Belirlenen fikir projesi konsepti kapsamında Fener-Balat alanına özgü fikir projesi analizleri yapılmıştır. Bu analizler 1/2000 tasarım aşamasına geçmeden önce “Kontrast”proje fikrine özgü analizlerdir.

6.3.1- Tarihte Canlılığı Etkileyen Olaylar

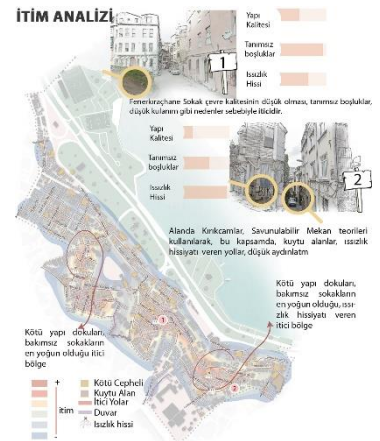
Fener, Balat Bölgesi geçmişten günümüze birçok deprem ve yangın felaketi yaşamıştır. Hatta Fener-Balat yangınlarının bugünkü etkilerine bakacak olursak 17.yydan başlayan ve söndürülmesi günler alan yangınların bölgenin yerleşim düzenini tamamen değiştirmesiyle gridal doku sistemine geçilmesi gösterilebilir.

6.3.2- İtim Analizi

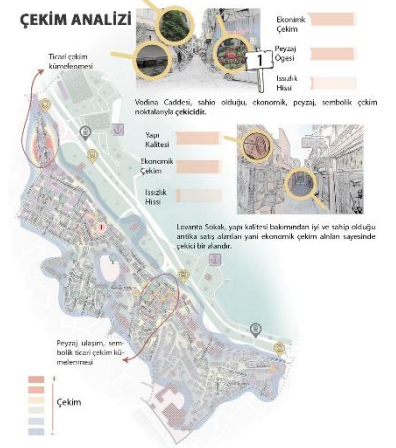
Alanda **Kırıkcamlar ve Savunulabilir Mekân Teorileri** kullanılarak İtim-Çekim analizleri yapılmıştır.

Bu kapsamda, kuytu alanlar, ıssızlık hissiyatı veren yollar, düşük aydınlatmalı bölgeler, kötü dış kaplamalı yapılar, boş kullanılmayan yapılar, ses düzeyleri analiz edilmiş, insan psikolojisine göre insanı iten **dış mekân KONTRAST öğeleri** belirlenmiştir. Yapılan bu analiz doğrultusunda, alanın kıyı kesimleri daha az itici öge barındırırken, iticilik yoğunlaşmasının alanın iç kısımlarına doğru daha yoğunlaştığı görülmektedir. Fener Külhani Sokak, Bakkaloğlu Sokak gibi sokakların itici çıktığı görülmüştür.

6.3.3- Çekim Analizi

Alanda insan çekici noktalar belirlenmiş, bu kapsamda ekonomik çekim noktası olarak, turizm tesisleri, kafeler, restoranlar, alışveriş noktaları, sembolik çekim noktaları olarak, tescilli yapılar, sosyal seçim noktaları olarak, spor tesisleri, camiler, okular, kiliseler, doğal peyzaj öğeleri olarak ağaçlar bitkiler, yapay peyzaj öğeleri olarak sokak resimleri, çeşmeler gibi öğeler belirlenmiş, yani mekânda olumlu KONTRAST oluşturan öğelerin etkisi analiz edilmiştir. Bu kapsamda, Vodina Caddesi, Mahkemealtı caddesi gibi noktaların yoğun çekim gücüne sahip olduğu görülmüştür.

6.3.4- Çekim Puanlaması ve Yaya Yoğunluğu Karşılaştırması

Yapılan tespitlerde, çekim gücü teorikte yüksek olan ancak kullanım yoğunluğu yüksek olmayan bölgelerin ortak özelliğinin çekim noktalarının çeşitli olmaması, karma çekim noktalarına sahip, yani kullanımda KONTRAST kavramını doğru kullanan bölgelerin daha yüksek yaya yoğunluğuna sahip olduğu görülmüştür.

ÇEKİM PUANLAMASI VE YAYA YOĞUNLUĞU KARŞILAŞTIRMASI

6.3.5- Tahmini Salgın Yayılım Haritası

Cafe, restoran, fast food gibi insanların bir araya geldiği yeme içme odaklı ekonomik çekim noktaları, turizm yoğunluğunun yüksek olduğu, sembolik çekim gücü olan kentsel turizm odakları hastane erişimi olmayan bölgeler değerlendirilmiş, en yüksek riskli bölge Vodina Caddesi ve çevresi çıkmıştır.

6.3.6- Deprem Tsunami Etki Analizi

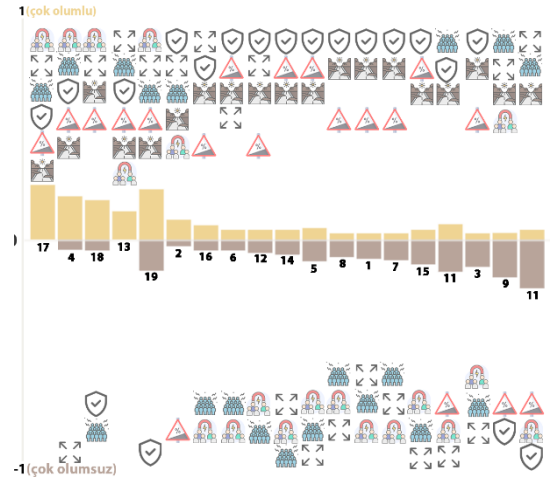
Depremsellik ve tsunami etki analizi incelendiğinde, alanın kuzeyinde yer alan ekonomik çekim kümelenmesinin olduğu Lavanta Sokak ve çevresinin yerleşime uygun olmayan bir bölgede olduğu, karma kullanımların yoğunlaştığı karma çekim noktası olan Vodina Caddesinin 'de çoklu risk bölgesinde olduğu tespit edilmiştir.

6.3.7 Promethee ÇKKV Yöntemiyle Afet Toplanma Alanı Yer Seçimi

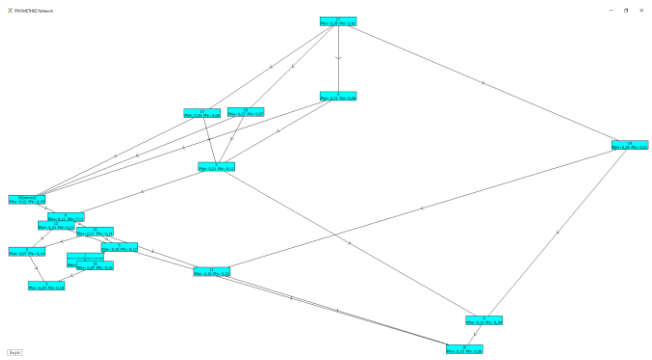
Çok sayıda ve genellikle birbiri ile çelişen kriterlere göre, birden fazla alternatifin değerlendirilmesi karar verme sürecini zorlaştırmaktadır (Kuşakçı vd., 2019). PROMETHEE yöntemi diğer ÇKKV yöntemlerine nazaran uygulanabilirliğinin daha kolay olması ve birbiriyle çelişen kriterler bakımından karşılaştırılması gereken problemlere daha kolay uyum sağlayabilmesinden ötürü tercih edilmektedir (Brans ve Mareschal, 2005; Onan, 2014)

	%20	%20	%10	%25	%10	Altyapı %5	%10
1	0	3	225	1	1	1	1
2	0	1	1173	0	2	1	2
3	0	2	156	1	0	1	1
4	0	-1	173	1	3	1	0
5	0	2	182	0	0	1	0
6	0	2	411	1	1	1	0
7	0	3	217	1	1	1	1
8	0	2	202	1	1	1	1
9	0	1	450	3	2	1	2
10	0	3	638	3	2	1	2
11	0	3	157	1	3	1	2
12	0	2	533	1	0	1	1
13	0	1	2520	1	3	1	0
14	1	2	287	1	0	1	0
15	1	2	163	1	0	1	0
16 (Mevcut)	0	2	1416	1	1	1	1
17	0	-1	6578	1	3	1	0
18	0	-1	13148	2	0	1	1
19	1	-1	11470	3	3	1	0

PROMETHEE yöntemine Afet toplanma alanı yer seçimi kapsamında alternatifler kriterler ve ağırlıkların ortaya konularak başlanmıştır. doğrusal yöntem seçilmiş, analizlerden çıkan puanlamaya göre PROMETHEE yöntemi uygulanmış, afet barınma için en uygun 17 numaralı boş alan seçilmiştir.

Ölçüt	Ölçüt Grubu	Ölçüt	Ölçüt	Ölçüt	Ölçüt	Ölçüt	Ölçüt
1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1	1	1
16	1	1	1	1	1	1	1
17	1	1	1	1	1	1	1
18	1	1	1	1	1	1	1
19	1	1	1	1	1	1	1

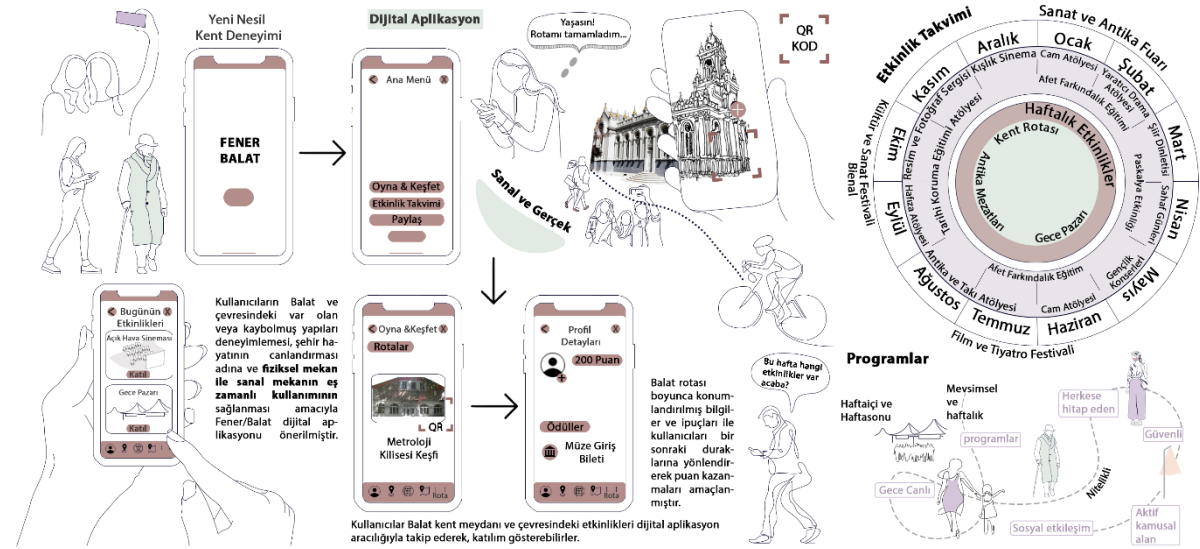

6.4- ÖNERİLER

6.4.1 Sanal Gerçek Kontrastı Mobil Aplikasyon Önerisi

Günümüz teknolojileri, insanların gündelik hayat deneyimlerini değiştirmekte, fiziki mekân ve sanal mekânın eş zamanlı, beraber kullanımını kentlere entegre edilmektedir. Bu doğrultuda kullanıcıların Balat ve çevresindeki var olan veya kaybolmuş yapıları deneyimlemesi, şehir hayatının canlandırması adına ve fiziksel mekân ile sanal mekânın eş zamanlı kullanımının sağlanması amacıyla **Fener/Balat dijital aplikasyonu** önerilmiştir. Fener-Balat rotası boyunca canlılığını yitirmiş, deneyimlenmeyen alanlar ve tarihi, kentsel odakları ön plana çıkarması hedeflenen mobil aplikasyon insanların ilgisini çekmek amacıyla tasarlanmıştır. Balat rotası boyunca konumlandırılmış bilgiler ve ipuçları ile kullanıcıları bir sonraki duraklarına yönlendirerek puan kazanmaları amaçlanmıştır.

Ayrıca Fener-Balatta alana özgü değerleri öne çıkarması, gece canlılığını, insan sirkülasyonunu ve sosyal etkinlikleri artırması amacıyla, aylık, haftalık ve günlük çeşitli aktivitelerin yapıldığı **Fener- Balat Etkinlik Takvimi** oluşturulmuştur. Kullanıcılar Balat kent meydanı ve çevresindeki etkinlikleri dijital aplikasyon aracılığıyla takip ederek, katılım gösterebilirler.

6.5- TASARIM KARARLARI

Engelsiz Üst Geçit Tasarımı(Eğimli Üst Geçit)

Amacı merdiveni kullanamayan engelli bireylerin, bisiklet sürücülerinin kıyı ile etkileşimini artırırken üzerindeki oturma alanları ile bir manzara noktası olarak düşünülmüş, aynı zamanda da tsunami, taşkın gibi afet anında kaçış rotası olarak tasarlanmıştır.

Kapsül Tasarımı

Afet anında afet barınma alanı olarak kullanılabilir, katlanılabilir yatağa dönüşebilen oturma alanı, afet anında her türlü yiyecek ve içeceklerin , ilkyardım malzemelerin saklandığı depolama alanları ,güneş enerji panelleri ile sınırsız enerji ;afet dışında da açık hava ofis alanları olarak kullanılabilen içindeki hava akışının yükselerek açılan tavan sistemiyle karşılandığı afet kapsülleri.

Rumuz : 26576

Dikey Park Alanı Tasarımı

Amacı kentte tanımsız, itici, park alanı olamayacak kadar küçük kentsel boşlukların değerlendirilmesi ve çekiciliğın artırılması; çekiciliğın artırılmasıyla suç oranlarının azaltılmasıdır.

Metroloji Kilise 'sinin Bahçesi Tasarımı

Amacı bakımsız ve kullanılmayan Metroloji Kilise 'si yeniden canlandırılarak ‘‘promethee analizinde ‘‘yüksek puan alan kilisenin bahçesi de kentsel dayanıklılığın en önemli kriterlerinden biri olan çok işlevlik kriteri ile hem açık hava kütüphanesi hem de afet anında afet barınma alanı olarak kullanılabilcek şekilde baştan tasarlanmıştır.

Konsept Yeşil Yol Tasarımı

İtim Çekim Analizinde, itici ancak doğal afetlere karşı güvenli çıkan sokaklara, canlılığını artırmak için yayalaştırma uygulaması ve peyzaj uygulamaları yapılarak sokaklar çekici hale getirilmiştir.

Ticaret Alanı Tasarımı

Post pandemik tasarımla açık ve kapalı alanların denge içinde oldukları aynı zamanda alana canlılık getirecek ticaret alanları tasarlanmıştır.

Post Pandemik Oturma Alanları Tasarımı

İnsanların sosyalleşmesini azaltmayacak ancak sosyal mesafeyi de düşünen, bulunduğu yeşil alanla kontrast oluşturacak oturma alanları tasarlanmıştır.

Afet Eğitim ve Yönetim Merkezi Tasarımı

Afet anında bölgenin tepkisini hızlandırırken, bireyleri bilinçlendirmeye yönelik eğitim alanları, yönetim binası, erzak ve ekipman depolama alanları, deprem simülatör binası olarak tasarlanmıştır.

Çocuk Parkı ve Çocuk Trafik Eğitim Parkuru Tasarımı

Amacı çocukları Bölgeyle bütünleştirecek, güvenli çocuk parkları ile çocukları küçük yaşlarda trafik kazaları gibi afetlere karşı bilinçlendirmek için içerisinde bisikletlerin ve akülü arabaların kullanılabildiği trafik işaretleri ve anlamlarının bulunduğu levhalarla donatılmış trafik eğitim parkuru olarak tasarlanmıştır.

İtfaiye Alanı ve Yangın Eğitim Alanı Tasarımı

Alanda yeşil alan oranının artması ve erişilebilir mesafede itfaiye alanının olmaması sebebiyle itfaiye alanı tasarımı uygulanmış, içerisindeki levhalar ve eğitim alanları ile yangın anında en çabuk yapılması gerekenleri öğretmek amacıyla tasarlanmıştır.

Herkes için Spor Alanı Tasarımı

Çocukların ve ileri yaşa mensup bireylerin ücretsiz girebildiği ve tüm bireylerin kullanımına sunulmuş, içinde her türlü spor aktivitelerinin bulunduğu açık ve kapalı spor alanları tasarlanmıştır.

Rumuz : 26576

Kıyı Kotlandırması

Kıyıda yapay kotlandırma yapılarak yükseklik alçaklık kontrastı sağlanmış; alana getirilen hareketle tek düzelikten çıkartarak oluşturduğu manzara noktalarıyla insanların ilgisini artırmak, kotlandırmanın neden olduğu duvar görüntüsünü ortadan kaldırmak için ayna kaplaması yapılarak iki tarafta da deniz manzarası hissiyatı vermek amaçlanmıştır; taşkın, tsunami gibi doğal afetlerde suyun akışını yavaşlatmak için duvar görevi gören aynı zamanda insanların yukarı çıkarak bu tip afetlerden korunabildikleri, geosentetik malzemeyle güçlendirilmiş, ihtiyaç halinde helikopterlerin inebileceği genişlikte yüksek meydan tasarımları da bu kotlandırmayla yapılmıştır.

Açık Hava Sinema Salonu Tasarımı

Post pandemik tasarım anlayışıyla alana hem canlılık getirecek hem de pandemiye karşı dayanıklı açık hava sinemaları kotlandırmaya entegre olacak şekilde tasarlanmıştır.

7- KAYNAKÇA

- Soydan, O., & Benliay, A. (2019). Aydınlatma ile Güvenlik Algısı İlişkisinin Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Yerleşkesi Örneğinde İncelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 14(20), 878-904.
- ŞAHİN, Y., & ATABEYOĞLU, Ö. (2021). Kent Peyzajında Işık ve Renk Üzerine Kullanıcı Değerlendirmeleri: Samsun Kenti Örneği. *Journal of Architectural Sciences and Applications*, 6(2), 676-687.
- Gemalmaz, Ş. (2008). Kentsel mekan algısında yapay aydınlatmanın kullanımı ve kent imajı ile ilişkilendirilmesi.
- Uzgören, G., & Erdönmez, M. E. (2017). Kamusal açık alanlarda mekan kalitesi ve kentsel mekan aktiviteleri ilişkisi üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. *Megaron Dergisi*.
- Şahin, E., & Kürkçüoğlu, İ. E. Fiziksel ve İşlevsel Çekim Noktalarının Kentsel Güvenlik Algısı ile İlişkisi: İstanbul Balat Örneği.
- İMGA, O., & OSMANOĞLU, E. ŞEHİR VE.
- Yerel Yönetimler İçin Kentsel Tasarım Rehberi 2023 (csb.gov.tr)
- POLAT, E., KAHRAMAN, S., & KORKMAZYÜREK, B. (2022). Salgın ve Afete Yönelik Dirençlilik Eylem Planlaması: Dirençli Mahalleler. *Kent Akademisi*, 15(4), 1938-1958.
- Us, Ş. (2020). Tarihi kent merkezlerinde yeniden canlandırma stratejilerinin mekansal, ekonomik ve sosyal etkilerinin değerlendirilmesi: Diyarbakır Suriçi örneği (Master's thesis, Konya Teknik Üniversitesi).
- KAYAR, İ., & KUTLU, S. Z. Kentsel Dirençlilik ve Çevresel Sürdürülebilirlik İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *TroyAcademy*, 7(2), 178-204.
- Enç, Gözde, 2009, Tarihi Kent Dokusunda Yeni Yapı Tasarım Ölçütleri ve Fener Senti Örneğinde Uygulanabilirliğin İrdelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Önem, A.B., Kılıçaslan, İ., 2005, Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik, *İTÜ Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, S:115-125
- Önem, A.B., Kılıçaslan, İ., 2005, Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik, *İTÜ Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, S:115-125
- Özyurt, E.D., 2007, 19. Yüzyılın Yarı ve 20. Yüzyıl Başındaki Yangınlar Sonrası Galata'da Kentsel Dokunun Değişimi ve Korunmuşluk Durumunun İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.